

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи діагностичної роботи**

**підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»
за освітньо-професійною програмою
«Соціальне забезпечення»
мова навчання _____ українська _____**

Слов'янськ – 2021 р.

Розробники:

Пліско Є.Ю., доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Панасенко Е. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

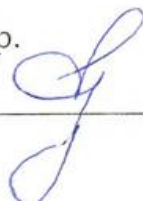
Стьопкіна А. С., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р. протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи діагностичної роботи

Кількість кредитів	4
Рік підготовки, семестр	4 7
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Пліско Є.Ю. – доктор педагогічних наук, професор кафедри СР
Контактна інформація	pliskoej@ukr.net
Консультації	Середа, 14.30 – 16.00.
Анотація навчальної дисципліни	<p>Навчальна дисципліна спрямована на висвітлення питань діагностичної та корекційної діяльності в роботі з різними категоріями населення; підвищення ефективності (продуктивності) у студентів процесу навчання шляхом максимального врахування особливостей соціальних, психічних та педагогічних явищ в житті клієнтів; а також формування у студентів уявлення про предмет і методи дидактики як міждисциплінарної науки, розширення теоретичних знань студентів щодо застосування основ соціальної діагностики у роботі.</p> <p><i>Об'єкт вивчення</i> – методи та засоби соціального діагностування.</p> <p><i>Предмет вивчення</i> – процес здійснення соціального діагностування.</p>
Опис навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи діагностичної роботи» є отримання слухачами системних знань та вмінь з діяльності соціального діагностування.

Програмні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (за ЗК-3 ОП).

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (за ЗК-5 ОП).

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (за ЗК 10 ОП).

Фахові компетентності (ФК):

Здатність до планування та реалізації заходів з проведення моніторингу і інспектування (за ФК 9 ОП).

Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності (за ФК 13 ОП).

Ключові слова: соціальна діагностика, тест, анкета, клієнт, соціальне обслуговування населення.

Очікувані результати навчання: здобувачі вищої освіти повинні:

- Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження (за ПРН 3 ОП);
- Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення (за ПРН 4 ОП);
- Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні (за ПРН 17 ОП);
- Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців (за ПРН 19 ОП).

Навчально-методичні матеріали:

- ✓ Психолого-педагогічна діагностика якості освіти у педагогічному ВНЗ: навч.-метод. посіб. Комунал. заклад «Харків. гуманіт.-пед. акад». Харків. обл. ради; за ред. Г. Ф. Пономарьової. Харків: Компанія СМІТ, 2017. Ч.2. 365 с.
- ✓ Тренінги в соціальній роботі: теорія, організаційні засади, методика проведення: навч. посіб.: 2-ге вид., перероб. і доп. /

	<p>уклад.: Н. Куб'як, Т. Шоліна. Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. 159 с.</p> <p><i>Ресурси:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ дистанційний курс «Основи діагностичної роботи» . URL: http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1067 ✓ мультимедійна апаратура, екран, проектор; ✓ бібліотечні фонди.
Теми	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</p> <p>Тема 1. Соціальна діагностика як навчальна дисципліна.</p> <p>Тема 2. Становлення соціальної діагностики.</p> <p>Тема 3. Соціальні проблеми та соціальна діагностика.</p> <p>Тема 4. Рівні соціальної діагностики.</p> <p>Тема 5. Соціально-діагностичні методи в соціальній роботі.</p> <p>Тема 6. Технологія соціального діагнозу.</p> <p>Тема 7. Соціальна діагностика особи з тимчасово окупованої території.</p>
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p><i>Основні методи навчання:</i> - <i>проблемне навчання (problem learning); - змішане навчання (blended learning); - технологія клікерс (clickers); - фасилітація</i></p> <p><i>Методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації:</i> словесні, наочні, практичні.</p> <p><i>Методи навчання за характером логіки пізнання:</i> аналітичний, індуктивний, дедуктивний, традуктивний.</p> <p><i>Методи навчання за рівнем самостійності розумової діяльності:</i> проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.</p> <p><i>Методи активні:</i> диспут, дискусія, мозкова атака, аналіз конкретних педагогічних ситуацій, рольові та ділові ігри, навчальні проекти.</p>
Методичні	<p><i>Види роботи здобувачів (реферати, анотації, рецензії; презентації</i></p>

<p>поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p>результатів виконаних завдань; доповіді; тези; наукові статті</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p><u>Види</u>: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (іспит).</p> <p><u>Методи</u>: перевірка самостійної роботи, усне опитування</p> <p><u>Форми</u>: індивідуальна та фронтальна перевірка</p> <p>Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ”</p> <p>(http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Результати навчання студентів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для студентів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.</p> <p>Оцінювання результатів навчання студентів у процесі <i>лекційного заняття</i> виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (0,5 балів), складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (0,5 балів).</p> <p><i>Відповідь на практичному занятті оцінюється за наступними критеріями:</i></p>

3 бали – здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

2 бали – здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1 бал – здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 42 б. (денна форма навчання) та 86 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань студентів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем наприкінці кожного заняття до відома всіх студентів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Умовою допуску до складання екзамену є накопичення здобувачем протягом навчального семестру не менше 60 балів. Максимальна кількість балів – 100.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

✓ звільнені від складання екзамену й отримати в результаті

оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

- ✓ звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни;
- ✓ допущені до складання екзамену.

Здобувач вищої освіти може підвищити оцінку, яку він отримав за результатами роботи в семестрі, під час складання екзамену в період сесії. Якщо здобувач вищої освіти на екзамені отримав оцінку нижчу, ніж за результатами роботи в семестрі, у відомість обліку успішності виставляється підсумкова оцінка за результатами роботи в семестрі. Іспит проводиться у письмовій формі.

Вимоги:

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора /-ки – це абсолютно нормально.

На практичних заняттях бажана активна участь здобувачів вищої освіти під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,

- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Кафедра соціальної роботи підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання іспиту):

Результати підсумкових форм контролю оцінюються: за національною п'ятибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «неприйнятно») і за 100-бальною шкалою.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільнонавчання становить 59 балів.

Розподіл балів із дисципліни

(денна форма навчання)

Модуль 1							Модуль 2	Модуль 3
Аудиторна робота							Самостійна робота	Іспит
							42	60-100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
1+9	1+6	1+9	1+9	1+6	1+6	1+6		
58								
100								

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T1	1	0	9	0	3	0
T2	1	0	6	0	3	0
T3	1	0	9	0	3	0
T4	1	0	9	0	3	0
T5	1	0	6	0	3	0
T6	1	0	6	0	3	0
T7	1	0	6	0	3	0
Разом	7	0	51	0	42	0

Розподіл балів із дисципліни

(заочна форма навчання)

Модуль 1							Модуль 2	Модуль 3
Аудиторна робота							Самостійна робота	Іспит
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	86	60-100
0,5+	0,5+	0,5+	0,5+	1,5	1,5	1,5		
3	1,5	1,5	1,5					
14								
100								

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T1	0,5	0	3	0	14	0
T2	0,5	0	1,5	0	12	0
T3	0,5	0	1,5	0	12	0
T4	0,5	0	1,5	0	12	0
T5	-	0	1,5	0	12	0
T6	-	0	1,5	0	12	0
T7	-	0	1,5	0	12	0
Разом	2	0	12	0	86	0

Оцінювання на іспиті відбувається за такими критеріями. Здобувач вищої освіти отримує оцінку:

Відмінно (90-100 б.) – здобувачів вищої освіти демонструє концептуальні та методологічні знання з дисципліни; критично

оцінює концепції і теорії; демонструє знання різноманітних підходів до вирішення проблеми організації інформаційного пошуку, самостійного відбору і якісної обробки наукової інформації та емпіричних даних; вміє писати тези, наукові статті; демонструє вміння започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей. За час навчання виявив вміння вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових знань, самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються, високий ступінь самостійності, академічної та професійної доброчесності.

Добре (75-89 б.) – здобувачів вищої освіти припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни; оцінює концепції і теорії; демонструє знання різноманітних підходів до вирішення проблеми організації інформаційного пошуку, самостійного відбору і якісної обробки наукової інформації та емпіричних даних; вміє писати тези, наукові статті; вміє започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, здійснювати аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей. За час навчання виявив вміння спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових знань, надавати вичерпні пояснення, переважно самостійно вирішувати поставлені завдання, включатись в дискусії, висловлювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються, самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною, діяти з академічною та професійною

доброчесністю.

Задовільно (60-74 б.) – здобувачів вищої освіти припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни; є упущення і неточності під час оцінювання концепцій і теорій; демонструє низький рівень сформованості вміння писати тези, наукові статті; має ускладнення у започаткуванні, плануванні, реалізації та коригуванні послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження. За час навчання досить формально ставився до вирішення поставлених завдань, участі у дискусіях, презентації власної позиції в питаннях та рішеннях, що розглядаються; може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати з допомогою викладача, діє з академічною та професійною доброчесністю.

Незадовільно (26-59 б.) – не здатний продемонструвати розуміння основних понять навчальної дисципліни; демонструє низький рівень сформованості вміння писати тези, наукові статті; не демонструє будь-яких знань або розуміння основних питань дисципліни; демонструє фундаментальне нерозуміння предмета та відсутність активності у проведенні наукового дослідження.

Політика щодо дедлайнів та перескладань, академічної

доброчесності, відвідування: перездача та повторне вивчення

дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДДПУ

(<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>)

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він відпрацьовує навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем

терміни обов'язково звітує про опанування навчального матеріалу.

Дотримання академічної доброчесності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками передбачає:

- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право;
- ✓ надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- ✓ контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ✓ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право;
- ✓ надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої

	<p>академічної відповідальності.</p> <p>Нормативно-правове забезпечення: Положення про академічну добросесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у "ДДПУ"</p> <p>http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни:</p> <p>Вивчення дисципліни дає можливість:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ орієнтуватися в засобах та методах соціального діагностування; ✓ аналізувати, узагальнювати соціальні проблеми громадян і правильно застосовувати відповідні методи, засоби та форми соціальної роботи; ✓ прогнозувати тенденції подальшої соціалізації громадян та різних груп населення.

д.п.н. Пліско Є.Ю.

